

A faanyag legfinomabb formálói a repülőmodellezők

A fák életének igazi ismerői tagadhatatlanul az erdészek. A faanyag legfinomabb formálói pedig a repülőmodellezők.

1909-ben, amikor Blériot fővárosunk felett repülőbemutatót tartott, az ifjúság lelkesedése határtalanná vált. Felpezsdült a vidéki és fővárosi repülőmodellező műhelyek élete és tapasztalatcsere alakult a műhelyek között, továbbá a Műegyetem Duna-parti főépületében szorgoskodó repülőépítő hallgatók között. *Bánki Donát* 1910-től pedig *repüléstechnikai ismeretek tanítását* indította el az egyetemi tanács pártfogásával. Előadását nyomban sokszorosították *stencilgépen* és terjesztették.

Erről a különleges gépről illik tudni, hogy magyar találmány!

Gestetner Dávid 1854-ben, *150 éve született* – elhunyt 1939-ben. A csornai születésű fiú Amerikába ment, és bizony legyezőket árult. Felfigyelt a legyező hosszú szálú, különleges selyem anyagára.

Máris jött az ötlet, hogy finom viaszréteg segítségével, hengerelt festékréteggel másolási lehetőséget fog kialakítani. Kézi hajtású forgódobos másoló gépet szerkesztett, gyorsan több példányt készített gyáros társa segítségével. 1931-ben találmányának 50-ik évfordulóján odáig jutottak, hogy a gyár aranyból készített kicsiny stencilgép modellt azok számára, akik a másológép forgalmazásában kiemelkedő segítséget nyújtottak. Magyarországon a *Charité* poliklinika kapott ilyen különleges modellt. (A stencilgépet a Xerox másológép az 1990-es években váltotta fel.)

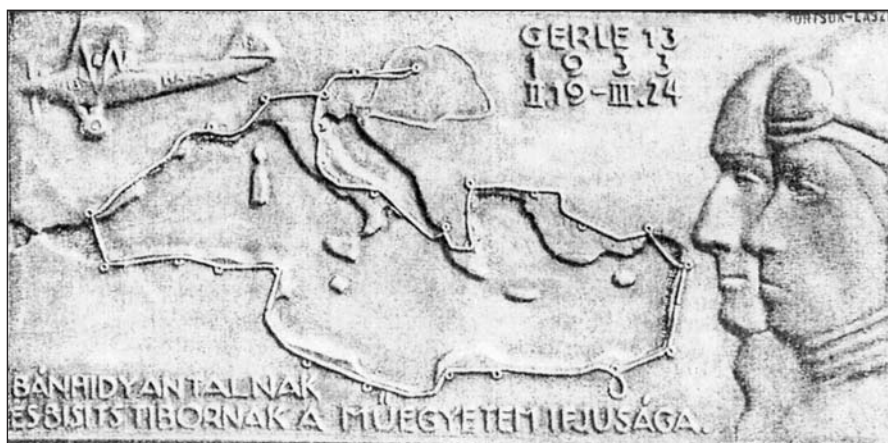
De térjünk vissza a repülőhöz. 1910. február 26-án alakult meg a Magyar Aero Klub, június 8-án már nemzetközi repülőversenyt rendeztek. 1921-ben a Műegyetemen megalakult az „MSE”, azaz a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület. Jelképe a nagy „M” betűn átrepülő sűrily.

1933 tavaszára elkészült a „Gerle-13” elnevezésű repülő, mellyel *Bánhidya Antal*

mérnökpilóta és *Bisits Tibor* navigátor átrepülték a Földközi-tengert. Nemzetközi hír volt ez a javából, minden újság írt róla. A műegyetemi ifjúság emléklakettet készített *Börtsök László* szobrasszal, igaz, hogy a több példányszámú plakett eladása jó bevételt jelentett az egyesület számára a további munkához.

Majd a mindennapi repülőépítő munkálatot 1977-ben *Bánhidya* mérnökünk levelezőlap nagyságú rajzlapon örökítette meg, akvarellal megfestette (képünkön), hogy öreg barátjának, *Rubik Ernőnek* örömet okozzon szeretetteljes üdvözlő szavakkal.

Pedroni Emma Anna

A műegyetemi repülőtervezés, -építés emlékére a MSE egyesület öreg nagyjai és a fiatal rokonszenvezők a főépület déli kapualjában emléktáblát helyeztek el 1991-ben